

NMS Ethiopia Blogg

1/2020

Kjære venner!

Første halvåret 2020 er allerede over, en tid preget av korono pandemien og mange innskrenkninger og uventede forandringer. Likevel har det vært et forbausende høyt aktivitetsnivå i Etiopia, både innen vedtatte og planlagte prosjekter og mer spontane vedtak for å forebygge spredningen av korona viruset. Vi er fortsatt til stedet i Etiopia og viser at vi gjør en forskjell!

Ha en riktig fin sommer!

På vegne av hele NMS Etiopia staben,

Sonja

NMS team:

Klaus-Christian Küspert

klausk@nms.no

Sonja Küspert

sonjak@nms.no

Marit Breen

maritb@nms.no

Sophie Küspert-Rakotondrainy

sophier@nms.no

Mparany Rakotondrainy

mparanyr@nms.no

NMS Etiopia Blogg adressen

nmsethio@gmail.com

Postadresse:

Norwegian Mission Society

P.O.Box 5552

Addis Ababa, Ethiopia

Besøksadresse:

Norwegian Mission Society

Kebele 09/10, Kasanchis, Addis Ababa, Ethiopia

Wenchi-krater i nærheten av Ambo

Våre kvinner lider, men ingen bryr seg

Tekst og foto: Marit Breen, maritb@nms.no

17.12.2019

William (30) er fra Dessie, en by i Nord-Etiopia, og var med på bibelstudiet om Tamar's historie fra 2.Samuelsbok 13.1-22 i begynnelsen av November. Han forteller at han ble svært berørt, og har nå bestemt seg for å forplikte seg til å dele Tamar's historie og slik sette søkelys på vold mot kvinner i menigheten han går i.

William forteller at i menigheten hans hadde de en overgrepssak, men den ble bare lagt lokk på. Ingen ville ta tak i det som en kriminell handling.

Jeg får inntrykk av at dette er en pågående sak som berører mange av deltakerne på bibelstudiet i Dessie. Det er tydelig at dypdykket i Tamar's historie disse to dagene vi har hatt sammen er høyst aktuelt. En av deltakerne sier at voldtekten av Tamar skjedde i Israel for så lenge siden, men at det skjer fortsatt her hos oss i dag, med våre jenter. En annen forklarer at til nå har situasjonen vært slik at kvinner lider og er ofre for ulike typer overgrep, men vi bryr oss ikke. Ingen vier disse problemene oppmerksomhet, derfor har vi nesten ikke vært klar over dem. Nå derimot, er øynene våre åpnet og vi kan ikke velge å ikke gjøre noe.

At kvinner lider og er ofre for overgrep som henlegges, ties eller dekkes over er dessverre ikke enestående blant de historiene som ofte kommer fram gjennom Tamar Campaign prosjektet. I tilfellet i Williams menighet ville ingen ta tak i dette som en kriminell handling. Men etter det han har lært gjennom Tamar-bibelstudiet er han overbevist om at det er galt å dekke over slike overgrep. Han ønsker å gjøre noe nå.

Som ansatt i synoden har William makt til å sette i gang noe. Hans plan er å få på plass en komite som kan fokusere på kjønnsbasert vold, håndtere saker og også møte ofre for vold spesielt for dem som er berørt i menigheten.

Han mener videre at Tamar's historie kommuniserer et tabubelagt tema utrolig godt i en kirkelig sammenheng. Hennes historie berører og oppleves veldig relevant gjennom måten den jobbes med i bibelstudiet. Den bidrar blant annet til at man får et annet syn på kvinner – ser dem i et annet lys. William forklarer at

«Tradisjonelt sett i nord-Etiopia blir kvinner sett på som et objekt uten rettigheter; de får ikke arve eiendommer, de har ingen stemme eller posisjon av betydning i samfunnet og de verdsettes og respekteres lite. Derfor er heller ikke voldtekt sett på som et problem. Dette bibelstudiet har lært oss viktigheten av å bryte tausheten rundt overgrep. Vi må stå opp for kvinnene og være en stemme for de som ikke blir hørt. Disse dagene har gjort oss mer våkne.»

Personlig har William først og fremst forpliktet seg til å bruke de anledningene han har som frivillig forkynner i menigheten og nettverket gjennom synoden til å dele Tamar's historie. Han leder også et økumenisk fellesskap i regionen, og her vil han også formidle tematikken. Dette er et første viktig steg til å ta opp et såpass tabubelagt tema som vold mot kvinner i en region der det ikke ansees verken som kriminelt eller galt.

Kuleni og Melkamu er de to som fasiliterer Tamar bibelstudiet i Etiopia. I 2019 markerte dette bibelstudiet i Dessie det siste av fem i 2019. De er svært fornøyd med gjennomføringen, spesielt fordi denne berørte mange personlig. Det ser ut til å være nøkkelen til forandring mener de to.

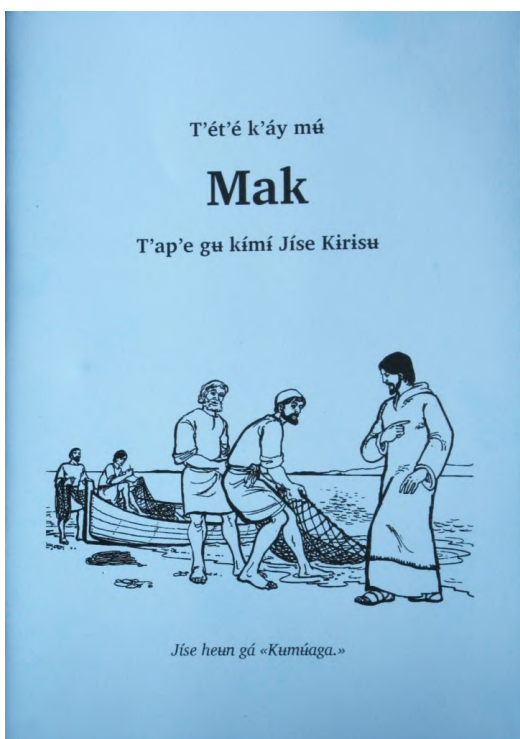
Budskapet kommer frem - Markusevangeliet på Opo

Tekst: Klaus-Christian Küspert, klausk@nms.no; foto: Josh Smolders

16.01.2020

I flere år har NMS støttet bibeloversettelsen til Opo, språket til en liten folkegruppe ved grensen til Sør-Sudan. Nå har Markusevangeliet blitt delt ut til menighetene.

Markusevangeliet - den første boka på Opo
noensinne

Det er oppløftende å se at et prosjekt bærer så konkrete frukter som bibeloversettelsen til Opo språket. Rett før jul kunne den første boka på Opo noensinne – Markusevangeliet – deles ut til menighetene. Arbeidet blant dette lille folket langt ute på landet i Gambela distriktet ved grensen til Sør Sudan utføres av den Anglikanske Kirken og er et utmerket eksempel for «kulturelt sensitivt misjonsarbeid». Her står det lokale språket og respekten for kultur og verdighet av folket i sentrum. Resultatet er overveldende. Etter bare få år er de fleste Opo blitt kristne.

Her foreller **Josh Smolders** om den eventyrlige reisen for å dele ut de første bøkene på Opo. Han leder oversettelsesarbeidet og snakker flytende Opo.

- Høydepunktet for vårt arbeid kom i desember da jeg og biskop Rajan dro ut for å levere det første trykte materialet noensinne på Opo. Med to unge menn fra kirken og tre Opo-damer la vi ut om morgenen fra Gambela på den to timers kjøreturen til Akule, den nærmeste av Opo-landsbyene. Etter å ha kjørt kirkens Landcruiser gjennom mange midje-dype sølepytter og gjørmehull ble veien fullstendig borte. Regnet fra høylandet hadde oversvømmet området og gjort veien til en elv. Vi hadde bare to valg: snu og prøv igjen senere (noe som utvilsomt måtte bety at Opo ikke ville ha en trykt julefortelling i tide) eller fortsette til fots.

Josh Smolders leser fra Markusevangeliet på Opo

- Vi bestemte oss for å fortsette! De unge mennene dannet en menneskelig taubro gjennom den raskeste delen av vannet, og etter å ha fått bøkene trygt over strippet vi ned og krysset selv.

- Etter det tok vi den to timers turen til landsbyen og bar bøkene på skuldrene. Pastoren og noen menighetsmedlemmer fra landsbyen møtte oss omtrent halvveis. Da vi gikk i den varme middagssolen, spurte pastoren meg på Opo hvorfor biskopen ville gjøre dette? Hvorfor snudde han ikke eller ble igjen ved bilen? Jeg svarte at biskopen ønsket å vise Opo kjærligheten han hadde for dem.

- Etter å ha kommet til landsbyen og spist et måltid, tok vi med oss bøkene og gikk inn i den lille kirkehytta. Da pastoren introduserte oss, var det tydelig at vår beslutning om å ta den harde reisen hadde gjort inntrykk på ham. Han fortalte hele menigheten at vi kunne ha snudd men hvordan vi i stedet krysset elva og gikk den lange veien for å vise dem kjærlighet i Kristus. Etter det var det min tur å snakke og lese fra Markusevangeliet på Opo. Effekten av å se en fremmed som ikke bare kunne snakke språket, men lese for dem fra Guds ord, var stort. Gjennom denne første etappen av vårt bibeloversettelsesprosjekt fikk vi se et glimt av verdien av dette arbeidet for hele deres samfunn og språk.

På vei til kirkehytta i Opo landsbyen Akule

Nye ambassadører og friske kvinner

Tekst: Sonja Küspert, sonjak@nms.no; foto: Desalegn Asefa

26.02.2020

Selv om det var uroligheter i Blånildalen i 2019 kunne prosjektet gjennomføre de fleste planlagte aktivitetene: ti kvinner fikk opplæring til å bli ambassadører og tre kvinner med en fistelskade ble kjørt til et spesialsykehus og kom tilbake friske.

I begynnelsen av 2019 var situasjonen i dalen ustabil på grunn av politiske uroligheter. Det førte bl.a. til at sykebilen ikke kunne kjøre til høylandet til nærmeste sykehus med fødende som skulle få keisersnitt på et sykehus. Det er bekreftet at minst to kvinner døde under fødselen på vei til et sykehus lengre unna og en kvinne fikk en fistelskade. Mørketallene er mest sannsynlig høyere. Flere babyer døde også under fødselen.

Heldigvis ble situasjonen bedre i løpet av første halvår. Hverdagen kom sakte tilbake til det normale og prosjektet kunne starte opp aktivitetene igjen. I juli kunne to workshopper for helsearbeidere gjennomføres (se NMS Etiopia Blogg 20.08.2019).

I september ble alle 40 kvinneambassadørene fra første fase invitert til et oppfriskningskurs. Dette var spesielt viktig siden de fleste hadde lavt aktivitetsnivå. Noen av dem hadde måttet flykte til høylandet under urolighetene, men kom tilbake igjen. Prosjektet klarte å støtte kvinnene med et pengebeløp, noe de trengte sårt, siden de fleste ambassadørkvinnene hadde mistet mye. Noen hadde til og med mistet alt de eide inkludert hus og hjem. Kurset og støtten viste kvinnene at de fremdeles er en del av prosjektet og sett og verdsatt av det. De lovde å bli mer aktive igjen. Siden kvinnene som bor lengst unna ikke kunne komme til kurset, besøkte prosjektlederen dem hjemme.

Det var godt og viktig for ambassadørene å møtes igjen på et oppfriskningskurs. Nå er de motiverte til å ta opp aktiviteten igjen.

Tre kvinner med fistelskade kunne endelig kjøres til spesialiserte sykehus og ble friske etter første operasjon. Alle tre ble kort tid etterpå med på et nytt kurs i desember, hvor tilsammen ti kvinner ble opplært til å bli nye kvinneambassasører. Det var en fin og svært variert gruppe: seks av dem er protestantiske kvinner, en er ortodoks, en katolikk, en Muslim og en som følger den tradisjonelle religionen. Dette viser at prosjektet inkluderer alle kvinner uansett hvilke religion de tilhører. Kvinnene trivdes sammen og hadde et godt fellesskap. Bildet øpe viser kvinnene på siste dagen, hvor de fikk diplom og nye klær.

De tre kvinnene med en fistelskade ankommer Metu sykehus - og alle ble friske igjen etter første operasjon!

Mor til alle mødre fikk en verdig begravelse

Tekst og foto fra avgangsfesten: Sonja Küspert, sonjak@nms.no

28.03.2020

Dr. Catherine Hamlin, grunnleggeren av Fistula Sykehuset i Addis Abeba døde 18. mars 96 år gammel. På grunn av henne fikk over 60 000 kvinner med en fødselsskade et nytt og verdig liv.

Elinor Catherine Nicholson ble født i Australia og tok utdanning som fødselslege. Sammen med mannen hennes, Dr. Reginald Hamlin kom hun til Addis Abeba i 1959 for å etablere en jordmorskole. Mens de jobbet på jordmorskolen kom det regelmessig kvinner med fistelsskade for å få hjelp. De slet med skaden som medførte urinlukt og lekkasje, slik at ingen ønsket å komme i kontakt med dem. Legeekteparet syntes inderlig synd på disse kvinnene og i 1974 grunnla de Fistula Sykehuset for å hjelpe dem til et nytt og verdig liv. Alle kvinner får lov til å komme og får gratis hjelp uansett hvor lenge behandlingen måtte ta. Mellom 90 og 95 % blir friske etter en eller flere operasjoner. De som har for store skader for å bli friske får hjelp til å mestre livet ved et spesielt senter. Alt blir finansiert med gaver fra givere over hele verden.

Dr. Catherine Hamlin viet livet sitt til å hjelpe kvinner å få tilbake helsen og et verdig liv.

Sykehuset i Addis ble stadig utvidet, og senere ble det bygget 5 regionale sykehus rundt om i landet for at kvinnene ikke lenger må reise til hovedstaden for å få hjelp. Mange av de ansatte ved sykehuset er kvinner med en tidligere fistelskade. De er svært motiverte til å hjelpe medsøstrene, vet nøyaktig hvordan de har det. Siden de kommer fra hele landet, snakker mange av dem flere av de 80 forskjellige språkene som finnes i Etiopia. Sykehuset gir også kurs til leger fra hele verden, slik at disse kan gjøre operasjoner i deres land.

Gjennom fistulaprosjektene i Boji og Begi og senere med Safe Motherhood prosjektet har NMS hjulpet mange kvinner med en fistelskade til å komme seg til Hamlin Fistula Hospital enten i Addis Abeba eller i Metu for å bli friske.

I 2006 grunnla Dr. Catherine Hamlin en jordmorskole hvor jenter fra distriktet får en utmerket utdanning. De nyutdannede jordmødrene returnerer til hjemstedene sine og gir gravide og fødende profesjonell hjelp. Gjennom helseprosjektene støttet av NMS fikk fire jenter fra henholdsvis Boji og Begi denne utdanningen. Toppbildet med Dr. Catherine Hamlin i midten ble tatt på avgangsfesten i 2012.

Dr. Catherine Hamlin fikk mange utmerkelser i løpet av livet sitt. I 2009 fikk hun den Alternative Nobelprisen for innsatsen sin.

Helt til slutt bodde Dr. Catherine Hamlin i et enkelt jordhus på tunet til sykehuset; hun var med i det daglig arbeidet og stelte pasientene helt til sin død. Mandag, 23. mars fikk hun en verdig begravelse.

Vi lyser fred over Dr. Catherine Hamlins minne!

Ved begravelsen var statuen av Catherine og Reginald Hamlin smykket med hvite blomster

Veien til Kamashi

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, klausk@nms.no

31.03.2020

Det er lenge siden at noen fra NMS har hatt muligheten til en tur til Kamashi. Nå endelig har vi lyktes – på let etter oversettere av Det gamle testamentet til gumuz. Det vi fikk se var svært oppløftende – midt i en trist hverdag for gumuz folket.

Midt i Boka River møter vi en motorsykkel. Ellers er det svært få kjøretøy som bruker denne veien.

Endelig på tur igjen på en passe dårlig grusvei gjennom bushen, gjennom tørre skoger, over steinete åser og gjennom mange elveleier! Det er lenge siden noen fra NMS har vært i Blånil- og Didessa-dalen. Det har ikke vært mulig på grunn av politiske konflikter og stengte veier. Målet med denne reisen var først og fremst å rekruttere medlemmer til et team som er i stand til å oversette Det gamle testamentet til gumuz. For dette arbeidet har NMS tegnet en samarbeidsavtale med Bibelselskapet i Etiopia som også støttes av Det norske bibelselskapet. Oversettelsen kan starte så snart som teamet er rekruttert og ha fått nødvendig opplæring.

Siden landeveien fra Addis og vestover fortsatt er for usikker, tok Mparany og jeg fly til Asosa; derfra

kjørte vi sammen med lokalkjente kolleger fra SIL østover igjen, krysset Dabbus elva over den nye broen og fortsatte via Oda og Dalati til Sedal. Veien fra Asosa til Dalati er for tiden under bygging og skal asfalteres om kort tid. Det betyr at dette området nå er godt tilgjengelig fra Asosa. En er ikke lenger avhengig av å kjøre gjennom Oromia hvor det i mange år har vært uroligheter, stengte veier og trusler mot hjelpeorganisasjoner.

Sedal (Sirba) har tidligere vært et sentrum for NMS sitt arbeid blant gumuz folket, og vi møter flere gamle medarbeidere som er oppriktig glade for å se oss igjen. Her har vi en avtale med Rev. Sudi Gote, den første ordinerte kvinnelige presten med gumuz bakgrunn som drar sammen med oss til Kamashi som mulig kandidat for gumuz oversetterteamet.

I Sedal møter vi Rev. Sudi Gote. Hun blir sammen med oss til Kamashi og deltar i intervjuet for bibeloversettere

Veien videre fra Sedal via Korke til Agalo er godt kjørbart nå i tørketiden. Dagen er varm og luften fylt med røyk fra de mange gress- og skogbrannene. Vi må krysse mer enn 40 større og mindre bekke- og elveleier med bratte skråninger. Dette viser tydelig at veien blir ufrakommelig så snart som regnet begynner. Men enda er det godt mulig å kjøre med en firehjulstrekket, og etter 5 timer fra Sedal er vi fremme i Kamashi.

Mottakelsen i Kamashi er strålende! Ungdomssenteret er i god stand, det er fortsatt mange aktiviteter og lederen Hambisa sørger for trygge forhold. Det står i kontrast til byen for øvrig som ikke har kommet seg etter konfliktene de siste to årene. Det er verken strøm eller vann eller telefonnett, veien opp til høylandet er blitt meget dårlig og det er fortsatt farlig for gumuz folk å reise til Oromia. Stemningen blant gumuz ungdommene vi snakket med var heller oppgitt; de har visst ikke store forventninger til fremtiden, avmaktfølelsen sitter dypt. Kirkelivet derimot blomstrer. Etter at de fleste høylandsfolkene hadde forlatt området, ble gumuz gudstjenestespråk, og flertallet av setene i menighetsrådene som hadde vært forbeholdt folk fra høylandet ble besatt av gumuz. Dette førte til betydelig større identifikasjon med lokalmenigheten og til større lokalt engasjement.

"Eksamen" for fremtidige bibeloversettere ved ungdomssenteret i Kamashi

Hovedgrunnen for reisen til Kamashi var rekruttering av et oversetterteam på 3 personer, som sammen med Hambisa som administrativ koordinator skal oversette Det gamle testamentet. Opplæringen av teamet skal skje gjennom det etiopiske bibelselskapet som er eier av dette prosjektet, og jeg selv skal fungere som konsulent med hyppige besøk av teamet som skal ha arbeidssted ved ungdomssenteret i Kamashi.

Det ble gjennomført intervju og "prøveoversettelse" med seks kandidater, hvorav i hvert fall tre har svært gode forutsetninger. Disse skal få tilbud om en prosjektstilling som oversettere. Vi håper at de kommer til å ta jobben, inkludert Rev. Sudi Gote som fikk presteutdanningen gjennom et stipend fra NMS. Jeg kommer tilbake til dette med ny artikkel når teamet er bestemt og arbeidet begynner.

Inntrykket fra Kamashi som står igjen er noe blandet. Jeg er imponert over hvor godt ungdomssenteret fungerer selv etter rundt to år med vedvarende konflikter, stengte veier, frykt og mangel på det meste; jeg er videre oppriktig glad for engasjementet vi opplever i forbindelse med bibeloversettelsen til gumuz, og at det ser ut til å lykkes å rekruttere engasjerte mennesker med et høyt kunnskapsnivå til dette arbeidet. Samtidig er det smertelig å se og høre at gumuz folket og menighetene føler seg glemt og sliter med et sammensatt selvilde. Jeg håper at det ikke går nye to år før vi fra NMS finner veien til gumuz vennene i «dalen», at jeg kan være aktivt til stede som rådgiver for oversettelsesarbeidet til tross for at jeg ikke lenger er bosatt i Etiopia, og at NMS holder sitt løfte og støtter arbeidet blant gumuz selv om det av og til kan være krevende og noen ganger til og med farlig.

Senteret er fortsatt svært attraktivt for ungdommene i Kamashi. Volleyball matchen om ettermiddagen er et fast innslag.

Gir kirkelederne en lekse

Tekst: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no; foto: Isayas Dame

06.04.2020

"Vi var litt redde for at folk skulle få dette i vranghalsen..." sier Isayas Dame. Det er et brennbart tema.

Å fortelle 40 kirkeledere fra 3 forskjellige kirkesamfunn at de skal forandre sin måte å jobbe på med folk som har et annet morsmål enn seg selv, kan være ganske vanskelig. Denne oppgaven fikk Isayas Dame og Yonatan Agegnehu fra SIL.

Tydeligvis har de gjort en god job, ellers hadde ikke Tekle Abdisa, prest i den Ortodokse kirken i Begi sagt:

"Det må være Guds plan at dere hadde dette kurset så våre øyne skal bli åpnet for å se alle menneskene vi jobber med."

I området rundt Begi bor det mange mindre folkegrupper som snakker ulike språk, ofte samlet under begrepene Mao og Komo. Dette vet kirkelederne, prestene og evangelistene godt. Men siden alle som jobber i kirken har Oromo som morsmål og de fleste som har et Mao eller Komo språk som morsmål også snakker Oromo, har ingen av kirkene i området seriøst overveid å jobbe med å møte disse menneskene på sine egne språk eller lære om deres kultur.

Mekane Yesus har i mange år vært NMS og SIL sin nærmeste partner i dette området. Sammen har det allerede blitt gjort mye arbeid med Mao og Komo. Men det er første gang at så mange prester var samlet på tvers av kirkesamfunnene. President i Begi Gidami Synoden, Teferi Benti, syntes dette var en meget god idé.

"Vi har fått en god lekse. Nå skal vi gå hjem og gjøre det i praksis,"

sier presidenten. Yonatan og Isayas presenterte tre temaer: rollen til språk i Guds plan; kultur i Guds misjon; og rollen til morsmål for kirkevekst. Selv om dette er vanskelige temaer å ta opp med kirkeledere som i alle år har ignorert det språklige og kulturelle mangfoldet de lever i, var det en absolutt suksess. Budskapet kom fra deres egne: Isayas er medlem i Mekane Yesus og Yonatan i Pinsekirken som også var representert på møtet. Nå er begge to lettet og fornøyde.

De måtte gjøre mer enn planlagt fordi NMS rådgiverne Klaus-Christian og Sophie som også skulle vært med og undervise, ikke kunne komme på grunn av korona krisen. Heldigvis fikk de hjelp av en gruppe unge mennesker som har ulike Mao språk som morsmål som også var med på kurset. Disse kunne gi eksempler på språk og tradisjoner for kirkelederne.

Isayas har en oppfordring til alle: La oss be for kirkene og kirkelederne i Begi området så de kan være fruktbare i arbeidet med å spre Guds rike.

Yonatan underviser om språk i Guds plan

Jeg har en fred i mitt hjerte til å dra hjem

Tekst: Lilyan Samir Hanna; redigert av: Mparany Rakotondrainy, mparanyr@nms.no;

13.04.2020

Oversatt av: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

"Jeg er lei meg for at alt forandrer seg så raskt og at vi må hjem igjen uten å gå på outreach. Men jeg vet også at jeg er klar til å dra tilbake til Egypt." Dette skriver Lilyan Samir Hanna fra Kairo som var på Disippeltrening ved Ungdom i Oppdrag basen i Sør-Afrika men måtte reise hjem på grunn av korona krisen.

Lilyan Samir Hanna fra Kairo

Lilyan Samir Hanna er fra Kairo. Hun skulle reist på DTS i fjor i september, men kunne ikke få fri fra universitetet. Det var hennes største drøm å reise i fjor, så hun var veldig trist da det ikke lot seg gjøre. Men heldigvis kunne hun reise til Cape Town i begynnelsen av januar 2020 for å bli med på DTS for å være der i tre måneders før 'outreach'. Men det ble ikke noe 'outreach' på Lilyan. Skolen ble stengt på grunn av korona viruset og alle elevene sendt hjem. Skolen skal prøve å fortsette med kurs på nettet, men det er ikke sikkert om dette kommer til å fungere for Lilyan. Likevel er hun veldig takknemlig for støtten hun har fått av NMS.

Her er et brev fra henne:

Hei alle sammen i NMS! Skolen var virkelig fantastisk for meg, fra den første uken til den siste uken. Det var inspirerende å lære om Jesus og hva han har gjort for oss. I kirken har vi alltid lært om Jesus, men vi lærte aldri at han kom tilbake slik at vi kunne ha et forhold til Gud vår far og den hellige ånd. Jeg kan si nå at min tro har vokst i løpet av de få månedene jeg var på skolen. Jeg har lært å elske mennesker rundt meg og å respektere forskjellene og de forskjellige kulturene. Jeg har fått mange venner her. Jeg vet at vennskapet vårt vil vare evig! Jeg vet også at mitt hjerte for mennesker som ikke kjenner Jesus er knust akkurat som Jesu hjerte!

Nå er jeg lei meg for at alt forandrer seg så raskt og at vi må hjem igjen uten å gå på outreach. Men jeg vet også at jeg er klar til å dra tilbake til Egypt. Når jeg er hjemme i slutten av mars, skal jeg dele med familien, vennene og menigheten min hva jeg har lært her. Jeg spurte Gud om hva som skjer, og han satte denne store freden i mitt hjerte til å gå tilbake.

Når jeg tenker at jeg må forlate Muizenberg, har jeg mange følelser samtidig. Jeg føler meg trist, glad, spent og deprimert. Jeg føler meg hjemme her, det er mitt andre hjem og jeg kommer til å savne familien min her, og jeg var ikke klar for en så stor forandring. På den annen siden er jeg glad fordi jeg vil møte familien i Egypt og er spent på å dele opplevelsen min med venner. Jeg ønsker det beste for dere alle. La oss be sammen for denne verden.

Skolegang av skopussing

Tekst: Mparany Rakotondrainy, mparanyr@nms.no; bearbeidet av: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no, 29.04.2020
foto: Hambisa Ayana

– Livet er vanskelig selv om mange tror det er lett, sier Metiku Taressa (18). Han tjener penger gjennom skopussing i Kamashi, slik at han kan gå på skole.

Metiku Taressa må være tøff. Han har ikke råd til å tenke for mye på om det kommer til å fungere. Hvis han ikke tjener nok hver dag, kommer han ikke til å ha penger til mat og til å gå på skolen. Han går på ingeniør-linja ved Tigre Deressa videregående og forberedende skole i Kamashi. NMS-prosjekt i Kamashi har gitt han litt støtte til å gå på skolen.

Metiku tar alle slags jobber. Han planter og høster på åkrene til bøndene og bygger gjerder. Men mest av alt pusser han sko etter skoletid. Pengene deler han med de tre søstrene og broren som han bor sammen med. Faren skilte seg fra moren for seks år siden. Moren har en veldig liten lønn som ikke strekker til for å kjøpe mat til barna. Derfor kjøper Metiku sorghum (kornslag) med pengene han tjener, i tillegg til kladdebøker til seg selv og søsknene, og klær, om han har råd.

”Jeg husker hvordan det var før jeg begynte å jobbe. Da jeg skulle kjøpe skoleuniform hadde mamma ikke en gang en eneste birr (etiopisk valuta).”

Ungdomssenteret her i Kamashi har vært veldig viktig for Metiku. Han kommer ofte innom der før han går for å jobbe med skopussingen. Nå har han hørt om korona-viruset og er bekymret. Selvfølgelig vil han følge statens retningslinjer for å hindre spredning av viruset. Men han er også redd for at dette skal påvirke hans arbeid. Hvis folk ikke lenger går ut på gata og får skitne sko, kan han ikke tjene penger lenger. Og da blir livet enda mer vanskelig for Metiku og familien.

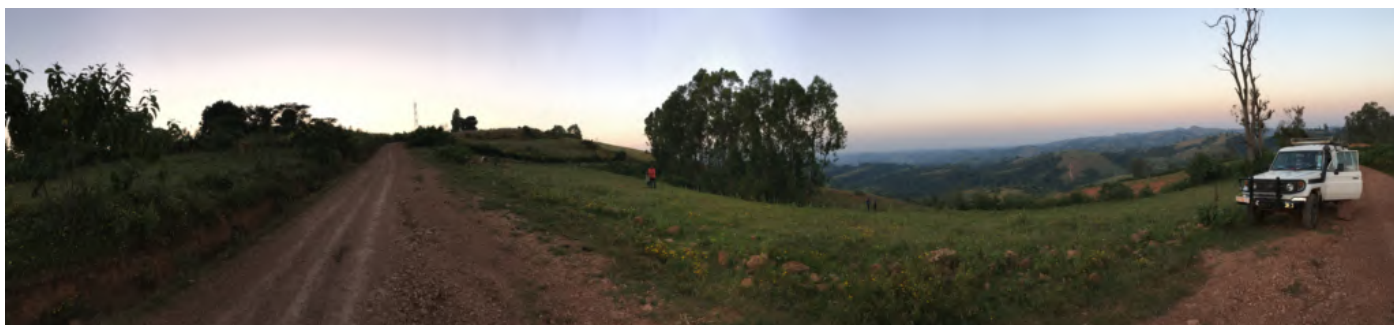
Metiku (t.h.) og hans beste venn Isayas på en benk utenfor huset til Metiku i Kamashi

Koronabekjempelse i Vest-Etiopia

Tekst og foto: Marit Breen, maritb@nms.no

23.04.2020

Kollegaene våre i Western Ethiopia Women Empowerment Programme (WEWEP) i Vest-Etiopia står klare med oppbrettede armer til å gjøre en innsats i sine lokalmiljø for bekjempelse av koronaspredning. Det er et flott tiltak i en krevende og usikker tid.

Leder i WEWEP, Jeritu Berhanu (t.v) har initiert ideen til Corona tiltakene gjennom programmets nettverk og kontakter. Her er hun avbildet sammen med andre i prosjektstaben

Den etiopiske statsministeren, Abiy Ahmed, og Mekane Yesus kirken, kaller til internasjonal dugnad. Det er et luksusgode å kunne beskytte seg mot koronaviruset ved å holde seg hjemme. Mange steder i verden er ikke det tilfelle. Viruset gjør ikke forskjell på folk, men evnen til bekjempelse og konsekvenser ved tiltak rammer svært ulikt.

Vi vet at mange sårbare land og grupper i samfunnet er svært utsatt og rammes verst. I Vest-Etiopia lever mange fra hånd til munn, og det vil ikke være mulig å holde seg hjemme over tid uten tilgang til inntekt eller mat. Når elektrisitet er ustabil kan man heller ikke jobbe fra hjemmekontor.

Men, man kan beskytte seg ved å vaske hender med vann og såpe; og ellers bruke antibac; masker eller hansker - dersom dette er tilgjengelig.

Staben i et av NMS sine prosjekt i Vest-Etiopia står nå klare til innsats for å kjøpe inn slikt materiell og distribuere dette gjennom sine kommunale samarbeidsnettverk med helsemyndighetene i prosjektområdene i Vest-Etiopia. Gjennom et samarbeidsnettverk for bekjempelse av kvinnelig omskjæring har de gode kontakter med kommunale myndigheter og nå tekniske komiteer som er satt opp for å håndtere korona med mandat fra myndighetene. Materiellet som kjøpes inn vil distribueres gjennom disse kommunale tekniske komiteene.

Det er et flott tiltak, og vi har grunn til å være stolte av de mange krefter som står på gjennom våre nettverk og prosjekt i Mekane Yesus kirken. De har tatt statsministeren og egne kirkeledere på kornet. Dette er evangeliet i praksis. Ideer og krefter mobiliseres og koordineres for å utgjøre en forskjell gjennom det nettverket og posisjonen kirken har vest i Etiopia.

Hvis du også har lyst å være med på den globale dugnaden kan du støtte denne ideen ved å gi din støtte gjennom NMS på [Spleis](#). Der er det opprettet en egen innsamling konkret for dette tiltaket.

Mekane Yesus og Korona

Informasjon og foto: Mekane Yesus Informasjonkontor ved Ruth Eva Osmundsen, oversatt og bearbeidet av Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

27.04.2020

Mekane Yesus kirken og kirkens utviklingsorganisasjon (DASSC) har ikke vært sene med å sette i gang initiativer og prosjekter for å forebygge spredningen av korona i Etiopia, hjelpe de mest sårbare og rope opp til bønn og faste for en verden i krise.

Bønn for det nye prosjektet: Generalsekretær Teshome Amenu, Mekane Yesus President Yonas Yigezu og DASSC Commissioner Girma Borishe (f.v.t.h)

Prosjektet «COVID-19 Emergency Response Project» (CERP) ble lansert av DASSC den 9. april og skal blant annet jobbe med informasjonskampanjer, opprettelse av håndvaskingsstasjoner, vannforsyning til sårbare grupper og levering av sanitærmateriell. Det begynner i Addis Ababa og skal spres til alle regionene i landet.

Kirkepresident Yonas Yigezu holdt en tale ved lanseringen av prosjektet der han sa: «Vi har alltid stått opp for de som lider hungersnød og er i krise. Også nå er vi sammen med folket vårt for å bekjempe denne sykdommen med alt vi kan; med bønn, kurs, bevisstgjøring og støtte de trengende.»

Første aktivitet i prosjektet er en varebil skal kjøre rundt i Addis med informasjon om COVID-19.

Andre aktiviteter er på mer lokalt nivå, men er ikke mindre viktige av den grunn. I Central Synod i Nekemte i vest, startet koordinatoren for barne- og ungdomsdepartementet Wagari Olani sammen med ungdomslederne i de ni menighetene i Nekemte by et nytt initiativ. De organiserte 350 - 400 frivillige som arrangerer bønn, bevisstgjøring og evangelisering. Det er bønnesamlinger hver kveld helt til midnatt eller til klokka 3 om morgenen, med mennesker spredt utover kirkerommet for å holde avstand. Bønnen er organisert på en slik måte at det alltid vil være mennesker som ber hver dag.

Prester marsjerer for solidaritet og bønn i påvente av korona-krisen

Ungdomsgruppens ledere startet med å samle inn penger blant medlemmene i menighetene for å kunne produsere informasjonsmaterieill om hvordan man kan unngå å bli smittet av COVID-19. Brosjyrer, plakater, fat, vannkanner, såpe, t-skjorter osv. ble laget eller kjøpt for kampanjen. Spesielt på dager med marked går ungdommene rundt og informerer. De setter også opp tønner med vann og oppfordrer folk til å vaske hendene, og benytter denne anledningen til å gjøre folk oppmerksomme på hva som kan gjøres for å unngå å bli smittet med korona-viruset, og hvordan de kan beskytte seg selv ved å lære om begrensningene som er satt opp av det etiopiske helsedepartementet.

Når folk kommer for å vaske hendene og får informasjon, bruker ungdommene også muligheten til å dele evangeliet. Mange har hørt om COVID-19 gjennom media og er bekymret. Den godheten som ungdommene fra Mekane Yesus-kirken viser, vekker nysgjerrighet og får folk til å spørre hva som motiverer dem til å vise nestekjærlighet for andre.

Synodepresident Asefa Woyessa i Central Synod oppfordrer alle til å dele av det de har, fordi de økonomiske innstramningene gjør livet enda vanskeligere for de mest utsatte gruppene i samfunnet.

«Det er vårt felles ansvar å få alle gjennom denne vanskelige tiden, så la oss ta vare på hverandre», var hans budskap.

Bønn for verden i Nekemte sentrum

Dugnad i Kamashi

Tekst og foto: Hambisa Ayana, bearbeidet av: Mparany Rakotondrainy, mparanyr@nms.no

28.04.2020

Ungdomssenteret i Kamashi har alltid vært et viktig møtested for ungdommer og unge voksne. Men når man ikke får lov til å møtes lenger for å beskytte seg selv og andre mot sykdommen, hva gjør man da? Hambisa Ayana, leder for senteret roper opp til dugnad.

Selv om ungdomssenteret ikke samler de unge på ett sted lenger, er senteret kanskje viktigere enn noensinne for befolkningen i Kamashi. Senterledelsen gikk foran med å opprette en håndvaskingsstasjon rett utenfor porten til senteret samtidig som Hambisa og hans gjeng med frivillige gikk rundt og informerte byen om korona, hvilke farer denne sykdommen bringer med seg, og hva folk kan gjøre for å beskytte seg selv. De var også de første som sluttet å håndhilse – ikke av mangel på respekt, men av nestekjærlighet.

Ingen slipper inn på Kamashi ungdomssenter uten å vaske hendene sine med såpe

Ungdomssenteret satte opp den første håndvaskingsstasjon i Kamashi

Viktigst av alt er at senteret nå viser hvilken verdi det har å ha en gjeng med motiverte ungdommer som ønsker å ta et tak. Senteret bruker sine frivillige til å hjelpe Røde Kors med korona forebygging, for eksempel ved å gå rundt i byen og fylle vann på håndvaskingsstasjonene. Og selv om ingen i Kamashi noensinne har hørt ordet 'dugnad', så vet de godt hva det betyr i praksis.

Et stort skritt mot målet: EECMY Synode i Benishangul Gumuz

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, klausk@nms.no

11.05.2020

Allerede i 2013 ble det bestemt at Mekane Yesus menighetene i Didessa- og Blånildalen i vestlige Etiopia skulle organiseres i egen synode. Så skjedde veldig lite over lang tid. Nå har prosessen fått fart igjen og er meget lovende.

Rev. Abera Negeri leder arbeidet med opprettelsen av egen EECMY Synode i Kamashi og Metekel distriktene. Han har i flere årtier vært en god og trofast partner for NMS sitt arbeid "i dalen"

På torsdag i forrige uke møtte lederne for de 5 prostiene i Kamashi distrikt (Kamashi, Agalo, Yaso, Sedal og Belo Jiganfoy) ved ungdomssenteret i Kamashi. Temaet var informasjon fra møte med kirkeledelsen i Addis og detaljer om etableringen av ny EECMY Synode i denne delen av i Benishangul Gumuz regionen.

Den andre uka i mars hadde Rev. Abera fra Kamashi og Rev. Dinka fra Agalo et lenge etterlengtet møte med presidenten av Mekane Yesus kirken, Rev. Yonas, ved hovedkontoret i Addis Abeba. Eneste tema var etableringen av synoden "i dalen". Allerede i 2013 bestemte generalforsamlingen til Mekane Yesus kirken at "parishes" i Kamashi distriktet - for det meste bebodd av gumuz - skulle skilles ut fra Western Synod og Central Synod (Nekemte) og organiseres som egen synode. Etter en god start med aktiv hjelp fra NMS gikk saken imidlertid i langdrag, delvis på grunn av den politiske situasjonen, delvis på grunn av interne problemer i de berørte synodene og muligens også på grunn av en viss passivitet i lokalsamfunnene i dalen.

På møtet i Kamashi kunne Rev. Abera fortelle at møtet med kirkepresidenten var en stor suksess. På sommerens kirkemøte skal det bestemmes at området registreres som "**Synod under Construction**" under navnet "**Dall Dambe**" (gumuz for "Blånil" og "Didessa" - de to største elvene i området). Dette gjør det mulig å velge en foreløpig ledelse med president og generalsekretær i spissen, og å ansette en prosjektleder for detaljene på de siste meterne for endelig etablering av synoden. Hvis alt fungerer kan dette skje allerede i høst.

Lederne for de 5 "parishes" i Kamashi distrikt tok imot informasjonen med stor glede og bekreftet at de skulle gjøre alt de kunne for drive frem prosessen til en god avslutning. Følgende ble bestemt:

- Hvert prosti lager et komplett register over alle kirkemedlemmer;
- Alle medlemmene får opplæring om å skape egen inntekt til kirken; prestene og evangelisten må undervise dem og motivere dem til å bidra med de talentene de har;
- Det må jobbes hardt for å ferdigstille bygningene på den nye synodetomta (kontor og gjestehus);
- Den nye synoden trenger egen konto, kvitteringsblokker, stempel, osv. Og det bør ansettes en ansvarlig for at økonomien er under kontroll helt fra begynnelsen;
- Det bør allerede nå samles og spares penger for en høytidelig innvielsesfest for den nye synoden;
- Lederen for ungdomssenteret, Hambisa Ayana, ble bedt om å utarbeide en søknad til NMS om støtte til etableringsprosessen av ny EECMY synode i dalen.

Det mest gledelige av alt er at lederne for prostiene i dalen - uten unntak etniske gumuz – ikke lenger venter på at noen utenfra skal organisere for dem, men har tatt initiativet med opprettelsen av "Dall Dambe Syond" fullt ut i egne hender. Det er et sterkt og tydelig eierforhold som får meg til å tro at denne prosessen nå endelig vil føre frem. Søknaden om støtte fra NMS er mottatt; den omfatter mest stipend for utdanning av nye ledere, men også en del driftsstøtte og noen investeringer. Nå fremstår det å se om betingelsene ligger til rette for at NMS kan innvilge hele eller deler av søknaden, og hvem som følger opp prosessen. I alle fall har vi aldri vært så nær en egen synode i dalen som i dag!

Gjestehuset på den nye synodetomta ble bygget med midler fra Frikirken og skal skaffe inntekter til driften av synoden.

Nytt fra "våre studenter" i Gambela

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, klausk@nms.no

25.05.2020

NMS støtter fire studenter i teologi ved St. Frumentius Anglican College i Gambela – to jenter og to gutter. Nå har studieleder Christopher Wilson sendt oss en oppdatering av situasjonen ved skolen i lys av den globale korona pandemien.

Som så mange andre skoler, måtte også St. Frumentius Anglican College avlyse vårens forelesningsrekke som etter planen skulle gå fra april til juni. Grunnen for det var både statlige korona-restriksjoner og manglende mulighet for utenlandske forelesere til å reise til Gambela. I stedet har St. Frumentius utvidet praksisperioden og sendt studentene til kirker og menigheter i Gambela og Benishangul Gumuz-regionene. Der jobber de som evangelister og hjelpeprester på heltid til det er mulig å gjenoppta undervisningen ved skolen.

Når det gjelder studentene som får NMS-stipend, betyr dette:

Simon Anthar (31) er Jumjum fra Sudan. Fra høsten vil han være den første utdanna presten fra Jumjum folket. Simon Antar (tredje og siste år) vil kunne avslutte sitt studium som planlagt i juni 2020 ettersom han allerede har fått det nødvendige antallet studiepoeng til å fullføre graden. Det vil imidlertid ikke være noen offisiell avslutningsseremoni ("graduation") før senere på året. Etter "graduation" vil Simon umiddelbart fungere som prest for Jumjum-menigheten i flyktningeleiren ved Sherkole nord for Asosa i Benishangul Gumuz hvor familien har bodd i snart ni år etter flukten fra borgerkrigen i Sudan. Senere ønsker han å fortsette med den teologiske utdanningen - han er desidert best i klassen.

Simon Anthar (31) er snart ferdig med utdanningen.

Nyamouch og Nyariek, to Nuer-jenter, og **Abeba (Moses)**, en gutt fra Opo-folket ved grensen til Sør Sudan (alle første år), kommer tilbake til skolen når St. Frumentius får lov til å gjenoppta undervisningen igjen (forhåpentligvis 3. eller 4. kvartal i 2020). Det er planer om at det blir kjørt flere tilleggskurs i løpet av de neste to årene for å innhente tapte studiepoeng slik at studentene kan avslutte studiene etter tre år som planlagt.

[Les mer om studentene i et tidligere blogginnlegg: Det er lov å være forskjellig.](#) (Desember 2019)

F.v. Nyamouch, Nyariek og Ababa (Moses) er studenter på første året. De er utplassert i praksis ved ulike menigheter. Iflg planen kommer de tilbake til St. Frumentius etter sommerferien

Ved flere besøk av St. Frumentius i Gambela i fjor fikk vi et veldig godt inntrykk av "våre studenter" og av skolen generelt under ledelse av Christopher Wilson fra Irland. Vi gleder oss til høsten når det forhåpentligvis er mulig igjen å besøke studentene og lærerne i Gambela.

Klaus-Christian får god informasjon av studieleder Christopher Wilson ved et besøk i Gambela i desember 2019

Besøk av prosjektlederen

Tekst: Sonja Küspert, sonjak@nms.no, foto: Desalegn Asefa

28.05.2020

I desember 2019 fikk ti nye kvinneambassadører opplæring. I vår skulle de hatt en oppfølgingssamling, men grunnet kommunikasjonsproblemer og korona pandemien var dette ikke mulig. Derfor besøkte prosjektlederen Desalegn dem hjemme.

Politisk er det blitt roligere vest i Etiopia og det er prinsipielt mulig igjen å gjennomføre alle prosjektaktivitetene. Men så kom korona pandemien og det ble nye restriksjoner, f.eks. mot å gjennomføre kurs og samlinger. Derfor var det ikke mulig å invitere de ti nyopplærte kvinneambassadørene fra desember 2019 (se blogg artikkel 26.2.2020) til Kamashi hvor de skulle utveksle sine suksesser, erfaringer, utfordringer og problemer. I stedet besøkte prosjektlederen Desalegn de ti kvinnene i hjemmene sine. Han traff ni av dem, den tiende fikk nylig barn og oppholdt seg hos foreldrene sine.

Alle ni har det bra, er aktive og oppsøker gravide kvinner i nærmiljøet for å gi råd og oppfordre dem til å gå til svangerskapskontroll og føde ved en helseinstitusjon. Tilsammen har de besøkt 29

*Lomiche sammen
med kalven*

gravide kvinner, hvorav ni har født ved en helseinstitusjon, mens de andre fremdeles venter på fødselen. Heldigvis fungerer helsesentrene bra igjen, venterommene blir brukt og antall fødende stiger .

For å hjelpe ambassadørkvinnene, fikk alle en finansiell engangstøtte til å starte med inntektsgivende aktiviteter. Målet er å gjøre kvinnene uavhengig av prosjektet og gi dem inntekter til livets opphold. De fleste valgte å kjøpe gjeter; to valgte noe annet.

Lomiche Abdisa fikk i tillegg penger fra mannen sin og kunne kjøpe en gravid ku. Nå er kalven født og Lomiche er stolt eier av både ku og kalv.

Sunke Debela ville heller drive med småhandel enn med oppdrett av dyr, og det ser ut at hun både trives med det og får inn penger.

Sunke valgte å ha småhandel som inntektsbringende aktivitet

Mister eneste møteplass

Tekst og foto: Mparany Rakotondrainy, mparanvr@nms.no; oversettelse av: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

02.06.2020

For kvinnene i Sherkole landsby var voksenopplæringen den eneste tilgangen de hadde på informasjon, og for mange det eneste sosiale møtepunktet i hverdagen bortsett fra moskeen. Nå når begge er stengt, føler de seg veldig ensomme og alene.

For bare noen uker siden kunne kvinnene i landsbyen Sherkole nord for Asosa gå til alfabetiseringskurs på grunnskolen. Nå er alle skoler stengt. Ingen har telefon, datamaskin eller internettilgang for å studere videre. Mange har ikke en gang bøker de kan lese i. Dessverre har flere av dem ikke noen tilgang på informasjon om viruset heller. Fekadu fra SIL som leder voksenopplæringsprosjektet, har derfor forsøkt å spre så mye informasjon som mulig, både om viruset og om at skolen er stengt.

Det er totalt omtrent 200 kvinner som ønsker å lære å lese og skrive på morsmålet gjennom Sherkole Homosha Functional Women Literacy programmet (FWL). Før krisen har det vært grupper på 12 til 16 kvinner på skolen to ettermiddager i uken. Nå er alle hjemme.

Så lenge skolen var åpen, hadde læreren Zeinab Nesredin mer enn nok å gjøre. Hun underviste barna på barneskolen i Sherkole hver formiddag, og kvinnen i alfabetiseringsgruppa hver tirsdag og onsdag ettermiddag. Nå er Zeinab hjemme med barna og mannen og gjør husarbeid. Men hun har planer om å besøke kvinnene hjemme i stedet. Hun savner undervisningen og kvinnene i landsbyen sin.

Zeinab er en engasjert lærer som savner studentene og undervisningen

Zeinab sier: Å undervise voksne er lettere enn barna fordi de forstår fortere. Problemet er at ikke alle kommer på skolen, så antallet varierer hver uke. Kjernen er en gjeng på bare 12 kvinner. Jeg drømmer om at kvinnene her i landsbyen min vil lære å lese, skrive, løse matteoppgaver og hjelpe barna sine når de er hjemme. Vi har et godt undervisningsopplegg fra prosjektet. I tillegg har vi opplæring i ulike temaer som miljøvern, sparing og regning. Vi må aldri miste drømmen om å lære mer om språket vårt, Berta. Vi må samarbeide med distriktsskole, helse- og jordbruksavdeling for å motivere folk til å gå mer på skolen og lære mer. Målet vårt er å vite mer om språket vårt, så vi kan undervise barna våre på en god måte.

Umsälima Ibrahim: "Jeg er veldig glad over at vi lærer på morsmålet vårt. Vi lærer om å spare penger, handel og dyreoppdrett slik at vi kan forbedre inntektene våre."

Fatahia: For mange år siden var det ingen bevissthet om morsmålet vårt. All utdanning var på amharisk. Men i dette prosjektet lærer vi på vårt eget språk – et språk vi alle forstår. Før jeg begynte i denne klassen visste jeg ikke om ulike planter og om helsetjenester for barna mine. Jeg hadde ikke noen sjanse til å gå på skolen før. Selv om mannen min er komitémedlem på barneskolen, har heller ikke han utdanning. Likevel oppfordret han meg til å gå på alfabetisering. Han ønsker at også mennene skal få en sjanse i prosjektet. Nå kan vi ikke gå på skolen lenger. Frykten min er at vi ikke skal kunne gå på sykehuset når noen blir syke. Vi får ikke nok informasjon om dette viruset. Da vi hadde skole, var det læreren vår som underviste og informerte oss om alt nytt som skjedde.

Halima: Jeg har skrevet et dikt som takk for dette prosjektet. I diktet oppfordrer jeg kvinnene i samfunnet vårt om å gå på skolen. Det er en stor sjanse og et privilegium for oss å lære å lese.

Hu Hawa Mustafa: Jeg gikk på skolen til 8. klasse. Utfordringen var at undervisningsspråket var amharisk. Jeg forsto ikke en gang halvparten av undervisningen. Jeg droppet ut, men så begynte jeg på voksenopplæring for å lære på mitt eget språk. En annen grunn til ikke å fortsette med skolen var at jeg giftet meg, og nå har jeg to barn. Jeg ville gjerne fortsette med skolegangen, men fikk ikke lov til det av mannen min. Heldigvis lot han meg gå på voksenopplæring.

Hu Hawa er glad for at hun kunne være med på voksenopplæring og spesielt at dette tilbudet var på morsmålet hennes, Berta.

Hvor langt har vi kommet?

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

04.06.2020

NMS sitt arbeid med Mao og Komo språk i vest-Etiopia har nå pågått i mer enn et tiår. Men hvor langt har vi egentlig kommet? Olana forteller oss at vi bør spørre mer.

Olana Lencha (25) er blant de mest aktive i arbeidet med minoritetsspråk i kirka

Olana Lencha er en tankefull ung mann på 25. Han er første generasjon kristen, og i hans familie er det bare han og broren som er kristne. Når Olana får stilt et spørsmål, liker han å ta en pause og tenke seg godt om før han svarer. Men når han svarer kommer det ofte et godt overveid svar og han har mange ideer for hvordan vi bør jobbe med Mao språkarbeid i fremtiden.

Olana er del av prosjekt-teamet til vårt nye Mao prosjekt. Det er første gang vi har et team som består av folk fra ulike organisasjoner og kirker der også mennesker med Mao-språk som morsmål er representert. Olanas morsmål er et språk ofte kalt Hozo eller Shulyo. Det er historisk at dette arbeidet nå ikke lenger drives 'av' oss/kirken 'for' Mao-folk, men i tett samarbeid med Mao-folk.

Mennesker som snakker morsmålet til Olana har ikke noe alfabet på sitt morsmål. De har ingen lærere, ingen prester, helsearbeidere eller politikere som snakker dette språket. I kirkene er det mange Mao kristne, men (nesten) ingen som snakker, synger eller ber på språket deres i gudstjenesten.

For å få et bedre grunnlag for vårt arbeid og finne ut hvor langt vi egentlig har kommet og hva det er best å fokusere på fremover, vil vi gjennomføre en stor undersøkelse - en slags **baseline survey**. Så snart corona-restriksjonene er løftet i Vest-Etiopia, skal vi reise i mindre team for å besøke så mange menigheter som mulig, både i Mekane Yesus kirken, i Pinsekirken og i den Ortodokse kirken.

Olana og andre som er fra noen av disse menighetene vil være nøkkelpersoner for å finne ut hva som egentlig foregår. Hvor mange mennesker er det i kirkene som snakker ulike Mao og Komo språk? På hvilke måter (hvis i det hele tatt) kan de bruke språkene i kirke og samfunn? Har de etablert noen nettverk eller måter å samarbeide på på tvers av menigheter eller kirkesamfunn? Hvordan er kirkenes holdning til disse minoritetsgruppene og hvilke strategier har de for å inkludere dem?

Kirken i Tullu Berchuma landsby - en kirke med ganske mange Mao kristne men uten noe som helst program på deres morsmål

“Vi trenger hverandre, sier Olana. Dere kan ikke drive arbeid med Mao uten å vite hva som egentlig foregår. Men vi trenger dere, for vi har ikke noe talerør i kirkene.”

I menigheten til Olana er det en gruppe unge Mao som gjerne vil bli mer aktive og bruke språket deres i kirken, men det er ingenting som gir dem muligheten for det.

Personlig tror jeg dette er en historisk vending i arbeidet med minoritetsspråk i vest. Når Olana og hans venner blir de som leder arbeidet, kan vi virkelig oppnå mye. Det er derfor vi nå skal gjøre denne store undersøkelsen og la Mao folk i hele området få komme til ordet. Har de fått noe ut av Mao arbeidet NMS har støttet i mange år? Og hvordan kan de selv tenke seg at det skal gå videre? Jeg er spent på hva svarene på disse spørsmålene blir.

Øversetterteamet står!

Tekst: Klaus-Christian Kùspert, klausk@nms.no; foto: Klaus-Christian Kùspert og Mparany Rakotondrainy

10.06.2020

Neste skritt i arbeidet med å oversette Det gamle testamente til Gumuz er tatt. Øversetterne og plasseringen av oversettelseskontoret er bestemt. Oppstart av arbeidet avhenger av Corona situasjonen i Etiopia.

Sammen med det etiopiske bibelselskapet har vi rekruttert teamet for oversettelse av Det gamle testamentet til Gumuz-språket ("Sør-Gumuz"). Gruppen består av tre oversettere, Zegeye Belew, Lozran Ayana og prest Sudi Gote. Zegeye vil fungere som leder for teamet. Teamet har gode kunnskaper og mye erfaring fra prosjekt- og kirkelig arbeid, og oversetterne utfyller hverandre på ideelt vis.

Zegeye Belew (25) fra Kamashi kommer til å lede oversetterteamet.

De tre heltidsoversetterne får administrativ hjelp fra teamet til Kamashi ungdomssenter, Hambisa Ayana og Addise Ferrede. Senteret stiller også et kontor for oversettelsesteamet og legger til rette for gode arbeidsforhold.

Zegeye Belew (25), teamlederen, er opprinnelig fra Kamashi. De siste 4 årene har han tatt utdanning i sykepleie ved universitetet i Asosa; der var han et aktivt medlem av El Bethel-kirken. Hele tiden mens han levde i Asosa hadde Zegeye nær kontakt med hjemstedet og jobbet som frivillig leder ved ungdomssenteret i alle feriene.

"Det har lenge vært drømmen min å hjelpe til med å oversette Bibelen til morsmålet mitt. Nå går denne drømmen i oppfyllelse! Hele Gumuz-samfunnet vil dra nytte av dette viktige arbeidet!"

Ved siden av å være bevisst og stolt bruker av morsmålet sitt, har Zegeye gode engelsk-kunnskaper, er sosialt og kirkelig aktiv og har gode organisasjonsevner. Og det viktigste: Han er av hele sitt hjerte med i dette arbeidet!

Lozran Ayana (30) fra Sedal har vært med å revidere Det nye testamentet på Gumuz.

De tre oversetterne vil få støtte av medarbeiderne ved ungdomssenteret i Kamashi hvor også kontoret vil være lokalisert.

Hambisa Ayana (28), koordinator for senteret og frivillig medarbeider i revisjonen av Det nye testamentet, vil sørge for gode arbeidsforhold og at teamet får nødvendig utstyr, mens kasserer Adisse Ferede (27) skal holde orden i prosjektets økonomi.

Hambisa Ayana leder ungdomssenteret i Kamashi og skal bistå teamet ved administrative og organisatoriske oppgaver

Lozran Ayana (30) kommer fra Sedal, tidligere Sirba Abeya, der han jobbet som frivillig ungdomsleder og evangelist for Mekane Yesus kirken. Lozran holder for tiden på med deltidsstudium i IT og har tatt sommerkurs i teologi. Han var sterkt involvert i revisjonen av Det nye testamentet i Gumuz, som snart kommer på trykk. I denne forbindelsen fikk han opplæring fra SIL. Lozran lærte seg engelsk i Sør-Afrika, hvor han ved hjelp av et NMS-stipend gikk på Ungdom i Oppdrag sin disippeltrening skole i Cape Town.

Den tredje i oversettelsesteamet er prest **Sudi Gote (28)**; hun er også fra Sedal. Rev. Sudi har tatt bachelorgrad i teologi, støttet av et stipend fra NMS, og jobber for tiden som prest i Sedal. Hun er den første Gumuz-kvinnen som har blitt ordinert. Etter å ha fullført oversettelsesprosjektet vil Rev. Sudi vende tilbake til jobben som prest. Utfordringen for Sudi vil bli å flytte fra Sedal til Kamashi sammen med de tre barna sine.

Rev. Sudi Gote tilfører teamet viktig teologisk kompetanse.

Som rådgiver vil jeg selv ha privilegiet til å bistå oversetterteamet med råd og handling, og håper å kunne bidra til kvalitetssikring av oversettelsen.

Hvis alt hadde gått etter planen, ville de tre oversetterne nå være i Addis Abeba ved bibelselskapet for å få kurs i oversettelse av Det gamle testamentet; selve oversettelsesarbeidet skulle starte i juli. Dessverre har korona-pandemien ført til forandringer i timeplanen og bibelselskapet har bestemt seg for ikke å holde kurssamlinger nå. Men kanskje vi likevel kan begynne å oversette snart? Teamet har utmerkede forutsetninger og er høyt motivert, og takket være elektroniske medier kan vi samarbeide på tvers av kontinenter.

Endelig trygt hjemme igjen!

Tekst: Marit Breen, maritb@nms.no, foto: WEWEP-prosjekt

25.06.2020

Mange av dere var med å støtte COVID 19 tiltakene som ble dratt i gang gjennom prosjektet som jobber for å styrke kvinners posisjon i kirke og samfunn i Vest Etiopia. Her er en oppdatering!

Siden siste blogginnlegg om oppstarten av dette initiativet, har staben lyktes i å nå rundt til alle kommuner og nettverk og levert fra seg det innkjøpte materiellet som nå skal distribueres. Distribueringen foregår hovedsakelig gjennom koordineringen som myndighetene har satt opp gjennom helsedepartementet i hver kommune.

Overrekkelse av materiell i Mendi. Her er det synodepresidenten som overrekker til en representant fra den tekniske komiteen i kommunen

begrenser seg, og at man evner å beskytte områder utover på landsbygda. Men her er mye uviss og folk lever mer og mer i frykt for hvordan dette skal utvikle seg framover.

Viruset kommer stadig nærmere

Staben hadde i utgangspunktet bestemt seg for å starte med kommunen der koordineringskontoret befinner seg, men da de forstod at viruset stadig sprer seg nærmere vest Etiopia (fra Addis Ababa) valgte de å starte i området nærmest Addis. Per 25.juni er det 5034 registrert smittede i Etiopia, 78 døde, og tallet for smittede stiger mer nå enn tidligere. Det ryktes at smittede nå befinner seg også på landsbygda, og i byer lengre vekk fra Addis og andre byer der smitten har vært høyest til nå. Dette henger sannsynligvis sammen med evnen til å teste og registrere tilfeller. Men når jeg snakker med våre kollegaer i Vest forteller de at ennå har de ikke hørt om personer som har COVID 19 symptomer eller om økt dødelighet i sine områder. Vi får håpe dette betyr at smitten foreløpig

Jeritu viser fram flasker av antibac ved helsemyndighetenes kontor. Central Gibe synodens president står ved siden av og blir slik en viktig representant for kirken og viser dens engasjement

Informasjonsmøte om bruk av materiell (før regelen om at ikke flere enn fire personer har lov til å samles)

Ber om forbønn og takker for støtten

Staben har bedt om forbønn hele veien når de har reist rundt til områdene for å levere materiell. Av bildene ser vi at de synes å beskytte seg og ta forhåndsregler. Hyppig håndvask og avstand er også her de mest effektive forebyggende tiltakene, men de er sjelden enkle å overholde når man er slik på reise til områder der vann ikke alltid er lett tilgjengelig, ei heller såpe, og folk lever tett på hverandre. Helsemyndighetene er ansvarlig for COVID 19 respons og koordinering av denne i hver kommune gjennom såkalte tekniske komiteer. Gjennom nettverket som det NMS støttede prosjektet har opprettet med sentrale instanser i kommunen, for å forebygge vold mot kvinner og tradisjonelt skadelige tradisjoner, observeres det at samarbeidet med helsemyndighetene fungerer veldig bra. I flere kommuner har staben sett at de fleste som er med i disse nettverkene nå også er medlemmer av de tekniske komiteene. De er derfor godt kjent med at kirken stiller seg til disposisjon og deltar i samfunnet. Flere ber staben hilse tilbake til kirkeledelsen og NMS og takk for den viktige støtten.

Kjemper to kamper

Tross utfordringene opplever man et samhold når man drar i samme retning på denne måten. Kanskje kan tiltakene også bidra positivt til å skape fredelige allianser blant grupperinger som står mot hverandre? I Vest Etiopia fortsetter nemlig den politiske konflikten mellom opposisjonen og myndighetene å utspille seg med voldelige kamper mellom soldater på hver side. Dette har også gjort det vanskelig å reise rundt å foreta innkjøp og distribuere materiell, men heldigvis er staben nå trygt tilbake i sine hjem, uten smitte. Jeritu, leder for prosjektet og også initiativtaker til COVID 19 tiltakene, uttrykker dette som at «vi kjemper mellom to ulike kamper»: Viruset og kampen mellom soldatene. Sistnevnte er det omtrent umulig å komme unna, da soldater ber om skyss når man er på reise, eller de kommer på døra di og ber om vann eller mat. Det er ingen tvil om at våre venner i Vest Etiopia trenger vår støtte og bønn i denne tiden.

Overrekkelse til en av de Tekniske komiteene

Teamet var lenge usikre på om de evnet å nå Begi området med materiell på grunn av den pågående politiske konflikten. Men bildet viser at de lyktes også her. Til høyre i bildet er Begi Gidami's synodepresident.

Overrekkelse til helsepersonell i Begi

Ayeles drøm

Tekst: Mparany Rakotondrainy, mparanyr@nms.no; oversettelse av: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no, 26.06.2020
foto: Ayele Enjifata

Ayeles store drøm er å tilbe Gud med musikk og synge på sitt eget språk. Han har lagt ned mye arbeid og har aldri gitt opp å lære å spille piano.

Ayele Enjifata er 29 år gammel og fra Kamashi, der han ble født og vokste opp. I et par år nå har han bodd i Addis Abeba. I fjor begynte han på Mekane Yesus School of Music and Media. På grunn av Covid-19-krisen ble skolen stengt. Likevel fortsatte han med musikken sin og har en visjon om å spille inn mer musikk og sanger på egen hånd. Han liker å synge på tre forskjellige språk: Gumuz, Amharisk og Oromo.

Da han var 16 år gammel, pleide Ayele å lytte til forskjellig åndelig musikk og likte å synge i kirken. De ulike musikkstilene tiltrakk ham. Han var nysgjerrig på å se på hvordan folk spilte piano for å få det til å høres bra ut. Musikkinteressen vokste sakte inne i ham, og han drømte om å spille piano selv.

Ayele fremfører en av sine sanger

Ayele synger med full innlevelse

planlegger å samle forskjellige sanger fra unge mennesker og spille i forskjellige stiler.

På grunn av pandemien stengte musikkskolen. Ayele kan ikke lenger øve piano sammen med vennene sine. Ikke bare musikken stoppet, men teologikurset hans også. Alt har blitt vanskelig og er uforutsigbart. Ayele vet ikke når han kan komme tilbake til skolen igjen. For øyeblikket er han hjemme og leser bibel- og pianomodulene sine, ber og hører på musikk.

Drømmen hans er fortsatt der. Han vil spre Guds ord ved å syng og spille musikk med unge mennesker, og han ønsker å åpne et privat musikkstudio. Han drømmer om å gjøre en stor innsats for å finne Herrens tapte sauer. Det er spesielt arbeid med ungdom som inspirerer ham, og han planlegger å spille inn tradisjonelle Gumuz-sanger i forskjellige landsbyer.

En dag i kirken hans inviterte menighetsrådet profesjonelle musikkklærere fra et annet område til å gi opplæring for ungdommene i menigheten. Ayele ble valgt ut for å lære seg piano. På kurset var han veldig ivrig og ble best av alle deltakerne på å spille piano og lage sanger. Etter dette latet Ayele som om kjøkkenbordet hjemmet var et piano og "øvde" på det. På grunn av iveren hans inviterte kirken ham til å bli med å spille piano i kirken.

Etter hvert fikk Ayele muligheten til å spille i kirken hver søndag. Drømmen hans gikk i oppfylning. Kirken ansatte ham midlertidig, men han ville lære mer. Han ønsket å lære mer om Gud også. Han søkte om å få studere teologi og ba kirkens eldste om å sende ham til bibelskolen, men de godkjente ikke søknaden hans.

Ayele har lagt ned mye hardt arbeid for å oppnå sin drøm. Derfor ga Kamashi Youth Network Project i fjor et stipend til ham. Deretter begynte han på Mekan Yesus School of Music and Media for å bli bedre til å spille piano. På skolen lærte han ikke bare musikk, men også om lydanlegg og andre tekniske ferdigheter. Etter ett år på denne musikkskolen, er han klar til å lære opp andre fra sitt område. Han